

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
КОМИСИЈА ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ И
ПРОВЕРУ КВАЛИТЕТА**

Број: 612-00-00889/2013-04

14.02. 2014. године

Београд

На основу члана 15. став 4. и члана 17. став 5. Закона о високом образовању („Службени гласник РС” број. 76/05, 100/ 07, 97/08, 44/10) и члана 6, 7, 8. Правилника о стандардима и поступку за спољашњу проверу квалитета високошколских установа („Службени гласник РС” 106/06, 112/08.), Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној **14.02. 2014. године**, у Београду, усвојила је

**ИЗВЕШТАЈ О СПОЉАШЊОЈ ПРОВЕРИ ОСИГУРАЊА КВАЛИТЕТА
ЕКОНОМСКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ**

Високошколска установа Универзитет у Крагујевцу – Економски факултет са седиштем у Крагујевцу, Ђуре Пуцара Старог 3, Матични број: 07151322, ПИБ:101578837 поднела је дана 26.04.2013. године, Извештај о самовредновању као и осталу документацију од значаја за оцену квалитета.

На основу чл. 6. и 8. Правилника о стандардима и поступку за спољашњу проверу квалитета високошколских установа, Комисија за акредитацију и проверу квалитета, образовала је Поткомисију за проверу испуњавања обавеза високошколских установа у вези са квалитетом и одредила рецензенте. На основу Измене и допуне Правилника о стандардима и поступку за спољашњу проверу квалитета високошколских установа Комисија је именovala за члана Поткомисије и једног студента. Поткомисија је након посете, непосредним увидом у рад ове високошколске установе утврдила чињенице од значаја за спољашњу проверу квалитета високошколске установе.

Извештај рецензента о извршеној анализи Извештаја о самовредновању, са оценом резултата самовредновања и предлогом мера за отклањање уочених слабости, достављени су Комисији за акредитацију и проверу квалитета.

Након достављеног извештаја рецензента и извештаја Поткомисије из Члана 8. став 3. Поткомисија је сачинила завршни извештај о спољашњој провери квалитета ове високошколске установе и доставила га Комисији.

Комисија за акредитацију и проверу квалитета на седници одржаној 14.02.2013. године, разматрала је и усвојила извештај о спољашњој провери квалитета високошколске установе:

НАЗИВ ВШУ:

Универзитет у Крагујевцу– Економски факултет

Садржај Извештаја

1. Увод
2. Поступак спољашње провере квалитета
3. Процена унутрашњег система осигурања квалитета ВШУ
4. Студијски програми
5. Наставни процес
6. Научноистраживачки, уметнички и стручни рада
7. Наставници и сарадници
8. Студенти
9. Уџбеници, литература, библиотечки и информатички ресурси
10. Управљање, стручне службе, простор, опрема и финансирање
11. Систематско праћење и периодична провера квалитета

Закључни коментар

Резиме препорука

1. УВОД

Процену унутрашњег система осигурања квалитета Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу спровела је Поткомисија за посету у саставу:

1. Проф. др Биљана Предић
2. Проф. др Душица Павловић
3. Никола Ивковић, студент

Економски факултет Универзитета у Крагујевцу је доставио сву потребну документацију која је тражена и приложио све потребне прилоге који се односе на назив, средиште, одговорно лице (декан), акт о оснивању и издате дозволе за рад, студијске програме, као и Извештај о самовредновању.

Поткомисија је размотрила Извештај о самовредновању високошколске установе (ВШУ) који има укупно 59 страна, као и приспеле рецензије овог Извештаја. На основу података из рецензија и Извештаја, као и информација добијених приликом посете путем интервјуа, поткомисија за посету ВШУ желела је да истражи следеће:

- мисију и визију ВШУ, тј. шта она ради и жели да ради?
- програм имплементације: на који начин ВШУ то ради?
- процес евалуације: на који начин ВШУ потврђује да ради то што треба да ради?

- стратешко планирање: на који начин ВШУ планира да се мења у циљу побољшања сопственог рада/функционисања?

ПОСТУПАК СПОЉАШЊЕ ПРОВЕРЕ КВАЛИТЕТА

Поткомисија за посету је обавила посету Економском факултету Универзитета у Крагујевцу 12.12.2013. год. и у оквиру унапред утврђеног протокола обавила разговоре са запосленима у ВШУ и студентима, чији је циљ био да чланови поткомисије стекну увид и изврше процену практичне примене принципа осигурања квалитета у областима:

- настава и исходи учења
- наставно особље
- истраживање
- оцењивање студената
- уџбеници, литература, библиотечки и информатички ресурси
- стручне службе, простор, опрема и финансирање
- процес управљања
- јавност рада.

Током предвиђених састанака и целе посете чланови поткомисије су стекли утисак посвећености запослених на ВШУ сталном унапређењу квалитета. Евидентно је да постоји изражена воља за рад на побољшању постојећег стања, а сви интервјуи су вођени у пријатељској и искреној атмосфери. Свако поглавље Извештаја о самовредновању завршава се јасном SWOT анализом и листом смерница за деловање. Завршно поглавље јасно указује на јаку тежњу ка позитивним променама са елементима „стратешког планирања“ (побољшање/унапређење ВШУ).

Стога, поткомисија жели да похвали сарадњу домаћина током свих разговора и изрази мишљење да су обављени разговори били од користи, те да су нове информације, добијене током посете поткомисије, помогле да КАПК свеобухватније сагледа однос ове ВШУ према квалитету и реформама и процени у којој су мери постигнути постављени циљеви.

Протокол посете

Економског факултета Универзитета у Крагујевцу
12.12.2013. год.

ФОРМУЛАРИ ЗА ИЗВЕШТАЈ О ПОСЕТИ

У складу са
ПРАВИЛНИКОМ О
СТАНДАРДИМА И ПОСТУПКУ СПОЉАШЊЕ ПРОВЕРЕ КВАЛИТЕТА
ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА

**Подкомисија подноси
ИЗВЕШТАЈ
о посети високошколској установи
(Руководство)**

1. Назив

Економски факултет у Крагујевцу

2. Адреса, седиште

Ђуре Пуцара Старог 3, Крагујевац

Декан, име и презиме, телефон, е-маил

Проф. др Љиљана Максимовић, 034/303-502, e-mail:ekfak@kg.ac.rs

Датум посете:

12.12.2013. год.

Именовани чланови Подкомисије

Име и презиме, звање	Образовно, научно образовно-уметничко поље	Потпис
Проф. др Биљана Предић	Друштвено-хуманистичко поље	
Проф. др Душица Павловић	Поље медицине	
Никола Ивковић, студент		

Представници високошколске установе - руководство

Р. б.	Име и презиме, звање	Функција	Потпис
1.	Проф. др Љиљана Максимовић	Декан Факултета	
2.	Проф. др Гордана Радосављевић	Продекан за наставу	
3.	Проф. др Гордана Марјановић	Продекан за финансије	
4.	Доц. др Ненад Станишић	Продекан за науку и међународну сарадњу	
5.	Проф. др Предраг Мимовић	Председник Савета	
6.	Ирена Лазаревић	Секретар Факултета	

Напомена: Копија ове странице остаје установи

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА

Проф. др Љиљана Максимовић

У складу са
ПРАВИЛНИКОМ О
СТАНДАРДИМА И ПОСТУПКУ СПОЉАШЊЕ ПРОВЕРЕ КВАЛИТЕТА
ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА

Подкомисија подноси
ИЗВЕШТАЈ
о посети високошколској установи
(Студентски парламент)

1. Назив

Економски факултет у Крагујевцу

2. Адреса, седиште

Ђуре Пуцара Старог 3, Крагујевац

Декан, име и презиме, телефон, е-маил

Проф. др Љиљана Максимовић, 034/303-502, е-mail:ekfak@kg.ac.rs

Датум посете:

12.12.2013. год.

Именовани представници Студентског парламента			
Р. б.	Име и презиме, звање	Функција	Потпис
1.	Недељко Мишић	Председник студентског парламента	
2.	Славица Катанић	Студент продекан	
3.	Огњен Обрадовић	Студент	
4.	Милош Ђорђевић	Студент	
5.	Јован Спасић	Студент	
6.	Исидора Зечевић	Студент	
7.	Бојан Милошевић	Студент	
8.	Суза Савић	Студент	
9.	Марко Вељовић	Студент	
10.	Данијела Дуркалић	Студент	

Напомена: Копија ове странице остаје установи

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА
Проф. др Љиљана Максимовић

У складу са
ПРАВИЛНИКОМ О
СТАНДАРДИМА И ПОСТУПКУ СПОЉАШЊЕ ПРОВЕРЕ КВАЛИТЕТА
ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА

Подкомисија подноси
ИЗВЕШТАЈ
о посети високошколској установи
(Руководиоцима студијских програма)

1. Назив

Економски факултет у Крагујевцу

2. Адреса, седиште

Ђуре Пуцара Старог 3, Крагујевац

Декан, име и презиме, телефон, е-маил

Проф. др Љиљана Максимовић, 034/303-502, e-mail:ekfak@kg.ac.rs

Датум посете:

12.12.2013. год.

Шефови катедри и Руководиоци студијских програма

Р. б.	Име и презиме, звање	Функција	Потпис
Шефови катедри			
1.	Проф. др Драгана Марковић	Катедра за финансије, финансијске институције и осигурање	
2.	Проф. др Предраг Станчић	Катедра за рачуноводство, ревизију и пословне финансије	
3.	Проф. др Мирослав Ђорђевић	Катедра за општу економију и привредни развој	
4.	Проф. др Мирослав Дреновак	Катедра за статистику и информатику	
5.	Проф. др Предраг Мимовић	Катедра за менаџмент и пословну економију	
Руководиоци студијских програма основних и мастер академских студија			
1.	Доц. др Владимир Мићић	Студијски програм Економија и модул Општа економија	
2.	Доц. др Виолета Тодоровић	Модул - Финансије, берзе и банкарство	
3.	Доц. др Виолета Домановић	Студијски програм Пословна економија и менаџмент	

4.	Доц. др Вељко Маринковић	Модул - Туризам и хотелијерство	
5.	Проф. др Предраг Мимовић	Модул - Менаџмент	
6.	Доц. др Милан Коцић	Модул – Маркетинг	
7.	Доц. др Весна Јањић	Модул – Рачуноводство и пословне финансије	
8.	Доц. др Зоран Калинић	Модул – Електронско пословање	

Напомена: Копија ове странице остаје установи

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА
Проф. др Љиљана Максимовић

У складу са
ПРАВИЛНИКОМ О
СТАНДАРДИМА И ПОСТУПКУ СПОЉАШЊЕ ПРОВЕРЕ КВАЛИТЕТА
ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА
Подкомисија подноси
ИЗВЕШТАЈ
о посети високошколској установи
(Комисија за самовредновање)

1. Назив

Економски факултет у Крагујевцу

2. Адреса, седиште

Ђуре Пуцара Старог 3, Крагујевац

Ректор, Декан, Директор, име и презиме, телефон, е-маил

Проф. др Љиљана Максимовић, 034/303-502, e-mail:ekfak@kg.ac.rs

Датум посете:

12.12.2013. год.

Комисија за самовредновање

Р. б.	Име и презиме, звање	Функција	Потпис
1.	Доц. др Виолета Домановић	Председник	
2.	Проф. др Предраг Станчић	Члан	
3.	Проф. др Гордана Радосављевић	Члан	
4.	Проф. др Милена Јакшић	Члан	

5.	Проф. др Владимир Ранковић	Члан	
6.	Доц. др Ненад Станишић	Члан	
7.	Мр Драгомир Димитријевић	Члан	
8.	Мр Мирјана Тодоровић	Члан	
9.	Мр Никола Бошковић	Члан	
10.	Катарина Борисављевић	Члан	
11.	Милка Грбић	Члан	
12.	Ирена Лазаревић	Члан	
13.	Блажа Митровић	Члан	
14.	Ивана Жарић	Члан	
15.	Славица Катанић	Члан	
16.	Недељко Мишић	Члан	

Напомена: Копија ове странице остаје установи

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА
Проф. др Љиљана Максимовић

У складу са
ПРАВИЛНИКОМ О
СТАНДАРДИМА И ПОСТУПКУ СПОЉАШЊЕ ПРОВЕРЕ КВАЛИТЕТА
ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА

Подкомисија подноси
ИЗВЕШТАЈ
о посети високошколској установи
(*Ненаставно особље*)

1. Назив

Економски факултет у Крагујевцу

2. Адреса, седиште

Ђуре Пуцара Старог 3, Крагујевац

Ректор, Декан, Директор, име и презиме, телефон, е-маил

Проф. др Љиљана Максимовић, 034/303-502, е-mail:ekfak@kg.ac.rs

Датум посете:

12.12.2013. год.

Ненаставно особље

Р. б.	Име и презиме, звање	Функција	Потпис
1.	Ирена Лазаревић	Секретар Факултета	
2.	Блажа Митровић	Шеф Службе за наставна и студентска питања	
3.	Слађана Суботић	Шеф службе за библиотечке послове	
4.	Дејан Благојевић	Шеф Службе за информационо комуникациону подршку	
5.	Јаворка Бојчић	Шеф Службе за правне, кадровске и опште послове	
6.	Љиљана Ђорђевић	Шеф Службе за финансије и рачуноводство	
7.	Филип Мирковић	Шеф Службе за техничке послове	

Напомена: Копија ове странице остаје установи

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА
Проф. др Љиљана Максимовић

У складу са
ПРАВИЛНИКОМ О
СТАНДАРДИМА И ПОСТУПКУ СПОЉАШЊЕ ПРОВЕРЕ КВАЛИТЕТА
ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА

Подкомисија подноси
ИЗВЕШТАЈ
о посети високошколској установи
(*Простор, опрема, наставно-научне базе*)

1. Назив

Економски факултет у Крагујевцу

2. Адреса, седиште

Ђуре Пуцара Старог 3, Крагујевац

Ректор, Декан, Директор, име и презиме, телефон, е-маил

Проф. др Љиљана Максимовић, 034/303-502, e-mail:ekfak@kg.ac.rs

Датум посете:

12.12.2013. год.

Обилазак простора и наставно-научних база			
Р. б.	Име и презиме, звање	Функција	Потпис
1.	Проф. др Љиљана Максимовић	Декан Факултета	
2.	Проф. др Гордана Радосављевић	Продекан за наставу	
3.	Проф. др Гордана Марјановић	Продекан за финансије	
4.	Доц. др Ненад Станишић	Продекан за науку и међународну сарадњу	
5.	Проф. др Предраг Мимовић	Председник Савета	
6.	Ирена Лазаревић	Секретар Факултета	

Напомена: Копија ове странице остаје установи

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА
Проф. др Љиљана Максимовић

У складу са
ПРАВИЛНИКОМ О
СТАНДАРДИМА И ПОСТУПКУ СПОЉАШЊЕ ПРОВЕРЕ КВАЛИТЕТА
ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА

Подкомисија подноси
ИЗВЕШТАЈ
о посети високошколској установи
(Завршни разговори)

1. Назив

Економски факултет у Крагујевцу

2. Адреса, седиште

Ђуре Пуцара Старог 3, Крагујевац

Ректор, Декан, Директор, име и презиме, телефон, е-маил

Проф. др Љиљана Максимовић, 034/303-502, e-mail:ekfak@kg.ac.rs

Датум посете:

12.12.2013. год.

Завршни разговори

Р. б.	Име и презиме, звање	Функција	Потпис
1.	Проф. др Љиљана Максимовић	Декан Факултета	
2.	Проф. др Гордана Радосављевић	Продекан за наставу	
3.	Проф. др Гордана Марјановић	Продекан за финансије	
4.	Доц. др Ненад Станишић	Продекан за науку и међународну сарадњу	
5.	Проф. др Предраг Мимовић	Председник Савета	
6.	Ирена Лазаревић	Секретар Факултета	

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА
Проф. др Љиљана Максимовић

ПРОЦЕНА УНУТРАШЊЕГ СИСТЕМА ОСИГУРАЊА КВАЛИТЕТА ЕКОНОМСКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

СТАНДАРД 1: СТРАТЕГИЈА ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

Економски факултет у Крагујевцу има усвојене документе који омогућавају обезбеђење и унапређење квалитета у свим сегментима функционисања факултета. Саставни део Стратегије обезбеђења квалитета су стандарди и поступци за обезбеђење квалитета, правилник о самовредновању и оцењивању квалитета студијских програма, квалитета научно истраживачког рада, квалитет наставног процеса, квалитета наставника и сарадника, квалитета студената, квалитета уџбеника и литературе, квалитета просторија и опреме, квалитета финансија, улога студената у процесу самовредновања и периодичне провере квалитета.

Установа је уз Стандард 1 доставила:

- Стратегију обезбеђења квалитета
- Статут Економског факултета у Крагујевцу
- Правилник о самовредновању установе и студијских програма Економског факултета у Крагујевцу

Међутим Прилог 1.3. Акциони план за спровођење стратегије и одлуке о његовом усвајању и допунама, нису достављени у овом стандарду.

Сви ови документи су доступни јавности на сајту факултета:
http://www.ekfak.kg.ac.rs/?q=akti_fakulteta

Економски факултет у Крагујевцу је опредељен да систематски и организовано унапређује квалитет едукације како би постао модеран, флексибилан, упоредив и конкурентан, кроз алоцирање ресурса који су неопходни за постизање тих циљева.

Сви задаци и мере за континуирано унапређење квалитета усвојени су на Савету Економског факултета у Крагујевцу, број 1577/4 од 16.06.2008. у оквиру документа Стратегија обезбеђења квалитета (Прилог 1.1), на предлог Декана факултета, број 1592 од 16.06.2008. године.

Основне мере за обезбеђење квалитета се спроводе кроз: унапређење квалитета студијских програма у сарадњи са домаћим и страним акредитованим факултетима; праћење потреба и захтева тржишта за појединим образовним профилима и у складу са тим редефинисање студијских програма и исхода учења на свим нивоима студија; укључивање студената као партнера у унапређењу наставе; промоцији тимског рада; преласку са екс-катедра наставе на интерактивно извођење наставе; организацију практичне и теоријске наставе у малим групама; припрему студената да се константно едукују током свог професионалног рада; поштовање високих критеријума за избор наставника и сарадника који су усклађени са препорукама Националног савета и међународним критеријумима; унапређење сарадње са пословним окружењем; унапређење квалитета услуга и услова рада на факултету.

За Стандард 1. дата је SWOT анализа и предлог мера за унапређење квалитета.

У поступку имплементације докумената из области обезбеђења и унапређења квалитета субјекти су сви запослени и студенти факултета. Тела која се континуирано баве подручјем осигурања квалитета су Комисија за обезбеђење квалитета, Студентски парламент и његове комисије, Савет, Научно-наставно веће и стручне службе. Број чланова, састав и структура, делокруг рада, права, обавезе и одговорности ближе су утврђени Статутом Факултета, као и Правилником о обезбеђењу, контроли и унапређењу квалитета Економског факултета.

Стратегија обезбеђивања квалитета на Економском факултету у Крагујевцу садржи елементе које предвиђа Стандард 1, које је прописао Национални савет за високо образовање.

Утврђена континуирана побољшања квалитета у мереним областима указују да усвојена документа у области квалитета у акредитационом процесу дају видљиве резултате, што указује да су захтеви Стандарда 1. испуњени.

Мишљење КАПК:

Комисија сматра да у приложеној документацији која се односи на систем осигурања квалитета Економског факултета Универзитета у Крагујевцу постоје сва предвиђена документа.

На основу свега наведеног, може се закључити да је установа испунила захтеве овог стандарда. Високошколска установа располаже ресурсима којима подржава спровођење циљева у дугорочном периоду.

Предлог мера и активности:

- Потребно је извршити ревизију и унапређење Стратегије обезбеђења квалитета.
- Припремити Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета.
- У наредном периоду организовати за запослене професионално и стручно усавршавање у области квалитета.

СТАНДАРД 2: СТАНДАРДИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

Економски факултет у Крагујевцу је усвојио стандарде и поступке за обезбеђење квалитета своје делатности, који су у процесу њиховог усвајања били доступни јавности, објављивањем на сајту факултета.

Мерење и оцене квалитета постигнутих резултата на Економском факултету у Крагујевцу спроводи се на бази следећих докумената: Стратегија за обезбеђење квалитета; Правилник о самовредновању установе и студијских програма Економског факултета у Крагујевцу Правилником о упису студената на студијске програме; Правилником о критеријумима за рангирање студената за упис школске године у статусу студената који се финансирају из буџета; Правилником о правилима студија; Правилник о полагању испита и оцењивању на испиту; Правилником о пријави, изради и одбрани докторске дисертације; Правилником о докторским студијам; Правилником о начину и поступку заснивања радног односа и стицања звања наставника; Правилником о приступном предавању; Правилником о организацији и раду Центра за економска истраживања; Правилником о критеријумима за исплату дела зараде из сопствених прихода, накнади трошкова и осталим примањима запослених; Правилником о раду Библиотеке; Правилником о издавачкој делатности.

Правилником о самовредновању установе и студијских програма (Прилог 2.1.2) је прецизно дефинисан начин реализације програма самовредновања и оцењивања квалитета студијских програма, наставе, научноистраживачког рада, оцењивања студената, уџбеника и литературе, библиотечких и информатичких ресурса, ненаставне подршке и процеса управљања.

Примена ових Правилника почела је одмах након усвајања, што указује на опредељеност факултета за имплементацију усвојених докумената из области квалитета. У овом делу се види спремност Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета да имплементира све акте који су у њеној надлежности и да спроводи контролу поређењем планираних и остварених циљева.

Наставно-научно веће Економског факултета је на седници од 09.06.2008. год. донело одлуку (број 1444/9) о унапређењу претходно усвојених Стандарда и процедура за обезбеђење квалитета студија на Економском факултету у Крагујевцу, којим су регулисани и стандардизовани поступци и процедуре обезбеђења и контроле квалитета у сваком релевантном аспекту наставног процеса: план рада на наставном предмету, квалитет наставе, оцењивање студената, семинарски рад, завршни рад основних и мастер академских студија, уџбеници и литература.

Према подацима из Правилника о самовредновању установе и студијских програма Економског факултета у Крагујевцу може се констатовати да је планирање засновано на систематичном и сталном прикупљању података и њиховој стручној анализи.

Према Извештај о раду у претходној години, може се констатовати да се посебно анализирају и пореде резултати високошколске установе са њеним резултатима у претходном периоду у следећим областима: наставно-образовни процес, научно-истраживачки рад, међународна и међуфакултетска сарадња, материјално-финансијска питања, ваннаставне активности, као и рад свих организационих јединица (у овим случајевима центри и катедре).

Факултет има урађену SWOT анализу и предлоге за побољшање и планирање мера за Стандард 2. Анализом су вредновани следећи елементи: унапређење квалитета високошколске установе, унапређење квалитета студијских програма, поступци и процедуре за обезбеђење квалитета.

Факултет има усвојене годишње извештаје о раду Комисије за квалитет о унутрашњем осигурању квалитета високошколске установе.

На основу свега изнетог Економски факултет у Крагујевцу, има одговарајуће стандарде и поступке за обезбеђење квалитета (Стандард 2) и унапређење квалитета високошколских установа, као и јасно креирану методологију за праћење и унапређење система квалитета.

Мишљење КАПК:

Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета су засновани на систематичном и сталном прикупљању података и њиховој стручној анализи, а ти документи су и јавно доступни. Факултет има реалне показатеље да је испунио стандарде и поступке за обезбеђење квалитета високошколске установе. Резултате досадашњих активности на разradi стандарда, имплементацији и евалуацији предузетих мера и поступака за обезбеђење квалитета рада Факултета, Комисија оцењује успешним. КАПК подржава став ВШУ да повезивањем и сарадњом са другим институцијама на националном и интернационалном нивоу у оквиру образовања и науке и оријентација ка атрактивним садржајима, као и припрема терена за мобилност студената свих нивоа студија и научно-наставног кадра, може значајно да се унапреди квалитет Установе.

Међутим, као слабост се наводи недовољна посвећеност наставника и сарадника као и ненаставног особља за имплементацију система квалитета, као и да је мали број запослених спреман да узме активно учешће у области управљања квалитетом

Предлози за побољшање стандарда 2.

- КАПК сматра да је документација о осигуравању квалитета целокупна, врло разнолика и ажурна, те постоје сви документи које такав систем налаже.
- Свест о потреби даљег развоја комуникација с другим високошколским установама у националном, а посебно међународном окружењу, као и преузимање мера за повећану мобилност студената свих нивоа студија и научно-наставног кадра, треба искористити за бољу практичну реализацију унапређења квалитета Установе.
- Препорука је да Економски факултет на сајт постави Извештај о резултатима анкета, као и периодичне извештаје Комисије за обезбеђење квалитета.

- Активнија улога Комисије за обезбеђење квалитета у успостављању сталне сарадње са послодавцима и дипломираним студентима ради добијања повратне информације о квалитету студијских програма и компетенција које су стекли дипломирани студенти завршетком студија.

СТАНДАРД 3: СИСТЕМ ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

Економски факултет Универзитета у Крагујевцу приложио је све потребне податке и прилоге којима документује обезбеђење система квалитета и испуњеност Стандарда 3. Факултет на одговарајући начин врши обликовање процеса, процедура и активности свих учесника везаних за квалитет. Организациона структура и процедура система обезбеђења квалитета обезбеђују да су у процесе одлучивања у вези са студијским програмом укључени и наставници и студенти.

Установа је уз Стандард 3. доставила следеће прилоге:

- 3.1. Одлука Наставно-научног већа Економског факултета у Крагујевцу, број 2620/7 од 26.10.2011.године о формирању Комисије за обезбеђење квалитета
- 3.2. Правилник о самовредновању установе и студијских програма Економског факултета у Крагујевцу (Савет Економског факултета бр 1577/5 од 16.06.2008.године
- 3.3. Статут Економског факултета
- 3.4. Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера

На основу тога може се констатовати следеће:

- Статут Економског факултета у Крагујевцу јасно дефинише састав, рад и надлежности Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета, као и односе Комисије са руководством факултета, стручним службама факултета, Студентским парламентом, наставницима, сарадницима, осталим запосленим и студентима.
- Сва документа везана за систем квалитета су доступна запосленима, студентима и јавности.
- Комисија организује, координира и спроводи поступке вредновања и развија механизме обезбеђивања, унапређења и промовисање квалитета на нивоу факултета.
- Евалуација се спроводи два пута годишње и на основу резултата израђује се извештај о студентској евалуацији наставе и наставника који се подноси Катедрама и Наставно-научном већу.
- Спроведене анкете студената по питањима важним за квалитет наставе и осталих области рада факултета су анализирани и узете у обзир приликом утврђивања корективних мера (Прилог.3.4.).
- Документа система квалитета садрже све потребне елементе према упутству Комисије за акредитацију високошколских установа.

Економски факултет Универзитета у Крагујевцу приложио је SWOT анализу и предлоге мера и активности за унапређење Стандарда 3. На бази SWOT анализе може се

констатовати да је факултет вредновао све елементе предвиђене стандардом 3. Комисија за обезбеђење квалитета, у сарадњи са руководством Факултета, стручним службама Факултета и Студентским парламентом, врши перманентну контролу квалитета, пре свега кроз анкете студената и запослених. Анкетирање се врши 2 пута годишње након завршеног семестра;

За Стандард 3. приложена је SWOT анализа и Предлог мера и активности за унапређење квалитета, Економски факултет у Крагујевцу навео је у SWOT анализи:

- **СЛАБОСТИ** (Студенти и запослени показују недовољно интересовање за активно учешће у систему обезбеђења квалитета, У Статуту нису предвиђене мере уколико запослени одбију да се ангажују у активностима везаним за обезбеђење квалитета, Често руководство не успева да спроведе све усвојене корективне и превентивне мере), и

- **ПРЕТЊЕ** (Средства за рад на пословима обезбеђења квалитета нису предвиђена у буџету Факултета, Мали број запослених и студената је вољан да се ангажује у области управљања квалитетом)

Мишљење КАПК:

Факултет има реалне показатеље да је испунио стандарде и поступке за обезбеђење квалитета високошколских установа. Резултате досадашњих активности на разради стандарда, имплементацији и евалуацији предузетих мера и поступака за обезбеђење квалитета рада Факултета, КАПК оцењује као успешним јер ВШУ има постављене стандарде квалитета и утврђене надлежности појединих субјеката у систему обезбеђења квалитета.

КАПК, међутим, констатује да учешће запослених у активностима на унапређењу квалитета не представља дефинисану обавезу, па је ангажовање резултат личне одговорности и савести појединаца, и да без обзира на напоре које улаже ВШУ студенти показују недовољно интересовања за активно ангажовање у оквирима система квалитета.

Такође, губитак мотивисаности студената за учешће у вредновању квалитета наставе је највероватније резултат њиховог незадовољства због споре реализације корективних мера.

Предлози мера и активности за унапређење Стандарда 3 су адекватни, али је на основу приложене документације очигледно да ће њихова реализација захтевати додатни напор у смислу формирања јединственог и целовитог система обезбеђења квалитета на високошколској установи, имајући пре свега у виду чињеницу да се ангажовање у овом сегменту додатно не вреднује кроз услове о напредовању наставника и сарадника и да често корективне мере из акционог плана касне са реализацијом.

Предлог за побољшање Стандарда 3:

- Интезивније укључивање студената преко Студентског парламента у део одлучивања у коме се решавају витална питања система квалитета на факултету.
- Да пронађе мотивациони модел како би се што више запослених (наставно и ненаставно особље) и студената ангажовало у спровођењу обезбеђења квалитета.

СТАНДАРД 4: КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Економски факултет у Крагујевцу доставио је комплетну документацију са свим табелама и прилозима за спољашњу проверу квалитета студијског програма:

Табела 4.1.Листа студијских програма са укупним бројем уписаних студената у периоду 2008/2009-2011/2012.

- 4.1.Одлука о акредитацији и дозвола за рад.
- 4.2.Просечно трајање студија у односу на ранији петогодишњи и десетогодишњи период.
- 4.3.Стопа одустајања студената
- 4.4.Остварени ЕСПБ бодови
- 4.5.Анкете студената
- 4.6.Интернет стране Економског факултета са примерима исхода учења
- 4.7.Интернет адресе страних високошколских установа чији су студијски програми упоредиви са студијским програмима Економског факултета у Крагујевцу.

Економски факултет Универзитета у Крагујевцу изводи следеће студијске програме:

А. ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

1. **Економија**, дипломирани економиста, четири године, 250 студената (укупно 1000 студената), друштвено- хуманистичке науке, Уверење о акредитацији, број: 612-00-662/4/2008-04 од 27-28.11.2008. године, Дозвола за рад, број 612-00-00879/2009-04 од 09.09.2009. год; (са модулима Општа економија и Финансије, берзе и банкарство)
2. **Пословна економија и менаџмент**, дипломирани економиста, четири године, 350 студената (укупно 1400 студената), друштвено-хуманистичке науке, Уверење о акредитацији, број: 612-00-662/6/2008-04 од 27-28.11.2008. године, Дозвола за рад, број 612-00-00879/2009-04 од 09.09.2009. године (са модулима Рачуноводство и пословне финансије, Менаџмент, Маркетинг, Туризам и хотелијерство)

В. МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

1. **Економија**, мастер економиста, једна година, 60 студената (укупно 60 студената), друштвено-хуманистичке науке, Уверење о акредитацији, број: 612-00-662/2008-04 од 11.04.2009. год., Дозвола за рад, број 612-00-00879/2009-04 од 09.09.2009. године (са модулима Општа економија и Финансије, берзе и банкарство)
2. **Пословна економија и менаџмент**, мастер економиста, једна година, 150 студената (укупно 150 студената), друштвено- хуманистичке науке, Уверење о акредитацији, број 612-00-662/2008-04 од 11.04.2009. год., Дозвола за рад, број 612-00-00879/2009-04 од 09.09.2009. године (са модулима Рачуноводство и пословне финансије, Менаџмент, Маркетинг, Туризам и хотелијерство)

С. ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ

1. **Економија**, доктор наука- економске науке, три године, 30 студената (укупно 90 студената), друштвено-хуманистичке науке, Уверење о акредитацији, број 612-00-662/12/2008-04 од 27-28.11.2008. год., Дозвола за рад, број 612-00-00879/2009-04 од 09.09.2009. године (са модулима Макроекономија, Управљање пословањем, Рачуноводство и пословне финансије)

Факултет је доставио укупан број студената за упис у прву годину основних студија за све акредитоване студијске програме: шк. 2009/2010. год. Економија-251 и Пословна економија и менаџмент-350; шк. 2010/2011. год. Економија-250 и Пословна економија и менаџмент-351; шк. 2011/2012. год. Економија-250 и Пословна економија и менаџмент-344.

Укупан број студената који може да студира на високошколској установи је 2700 студената.

На основу података са сајта установе можемо констатовати да су циљеви студијских програма усклађени са исходима учења. Наставници на наставном предмету самостално одређују, и у спецификацију наставног предмета (силабус) уносе циљ и исход учења предмета, садржај предмета, наставне методе и поступке за проверу знања и оцењивања.

Установа је коректно на сајту објавила Инфо пакет за сваки предмет и њиховом анализом може се констатовати да исходи учења за све студијске програме описују суштинска знања, вештине и ставове за које се очекује да је дипломирани студент способан да их демонстрира.

Мишљење дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења, нису достављени из разлога што прва генерација студената по акредитованим програмима још није завршила студије.

На основу описа квалификација и исхода студијских програма који су приказани може се констатовати да студенти стичу квалификације које одговарају завршетку одређеног нивоа студија и описи квалификација одговарају нивоу студија.

Факултет је доставио усаглашеност ЕСПБ оптерећења са активностима учења потребним за достизање очекиваних исхода учења (Прилог 4.4.). Вредновањем квалитета педагошког рада наставника од стране студената и квалитета наставне литературе, добијене високе оцене по већем броју критеријума указују да је одређена вредност ЕСПБ бодова за поједине предмете у току трогодишњег искуства добро одређена.

Факултет је доставио податке о стопи одустајања студената од даљег школовања. Стопа одустајања у претходном трогодишњем периоду има тенденцију пада (школске 2008/9 одустало 15,8%, школске 2009/10 одустало 9,7% и школске 2010/11 одустало 6,8% уписаних студената).

На основу свега може се закључити следеће:

-Студијски програми садрже све елементе које Закон о високом образовању прописује, а у складу су и са Стандардима које је прописао Национални савет за високо образовање, тако да су исходи учења и очекиване компетенције дипломираних студената у највећој мери усаглашени.

-Студенти имају јасну и недвосмислену информацију која знања, вештине и/или ставове морају савладати и/или усвојити да би успешно савладали предмете.

- Студенти су упознати са захтевима за дипломски, мастер или докторски рад
- Услови и поступци који су неопходни за завршавање студија и добијање дипломе одређеног нивоа образовања су дефинисани и доступни на увид јавности, нарочито у електронској форми, и усклађени су са циљевима, садржајима и обимом акредитовања студијских програма.

- Анализом остварених резултата у појединим испитним роковима редовно се анализира остварена пролазност на свим предметима и предлажу корективне мере да би се повећала пролазност. На предметима где је пролазност мала анализирају се узроци у неадекватности програма, неадекватности инпута из претходних предмета или неадекватности реализације наставног процеса.

- Квалитет студијских програма који се реализују на Факултету, прати се упоређивањем са променама код дефинисаних партнера у Европском образовном простору.

Економски факултет у Крагујевцу редовно и систематски проверава структуру студијских програма и усклађеност са исходима учења. Периодично се врши евалуација свих акредитованих студијских програма на основу резултата анкете студената, сталног прикупљања информација о квалитету програма од дипломираних студената.

Економски факултет у Крагујевцу доставио је SWOT анализу и дао конкретне предлоге за побољшање квалитета Стандарда 4.

Прихватајући мишљења рецензента и Поткомисије за посету у вези квалитета студијских програма, *КАПК препоручује Економском Факултету Универзитета у Крагујевцу предлоге за побољшање стандарда 4:*

- Да настави са континуираним праћењем квалитета студијских програма и даљим успостављањем процедура за прикупљање података од садашњих и бивших студената, послодаваца и стручних удружења.
- Континуирано унапређивати мерење исхода учења, са циљем бољег вредновања студијских програма.
- Да настави са континуираним спровођењем анкетирања студената о квалитету свих студијских програма који се изводе на ВШУ и свих предмета.

СТАНДАРД 5: КВАЛИТЕТ НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА

Економски факултет у Крагујевцу, доставио је комплетну документацију за стандард 5 (Прилози 5.1-5.7). На основу документације и приложеног материјала јасно се може закључити да је наставни процес савремено конципиран а стандарди за квалитет наставног процеса односе се на облике наставе, методе наставе, оцењивање, план рада и распоред наставе. Контрола редовности и регуларност извођења наставе на свим предметима свих студијских програма обавља се кроз одговарајуће процедуре у случају неиспуњавања овог стандарда.

- Настава је интерактивна и подстиче студенте на размишљање и креативност и самосталност у раду. Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност

наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

- За реализацију циљева акредитованих програма уравнотежено се користе различити типови активности, односно методе: предавања, семинари, дискусије, студије случаја, презентације, пројекти. Настава је базирана на учењу и исходима учења, са циљем развијања и подстицања општих компетенција студената. Сваки предмет дефинише број бодова које студенти остварују учешћем у интерактивној настави и на тај начин подстиче ову наставну методу.
- Анкете студената о квалитету наставног процеса указују да се за три школске године (2009/10, 2012/11 и 2011/12) већина студената изјаснила да је задовољна квалитетом наставе и да су стекли довољно знања и креативности. Генерално, студенти квалитет наставе оцењују веома високо, јер је просечна вредност знатно изнад оцене 4. Континуираним вредновањем педагошког рада наставника од стране студената, вредновањем квалитета учбеника и квалитета дипломираних студената прати се квалитет реализације наставе на сваком предмету.
- Наставно особље Економског факултета у Крагујевцу доследно се придржава усвојених правилника и процедура које се односе на квалитет наставног процеса. Професионална етика наставног особља, објективност и коректност у односу са студентима су димензије наставног процеса којима се на факултету даје посебан значај. У току континуираног вредновања педагошког рада наставника од 2008. године до данас, забележен је тренд раста као резултат континуираних побољшања квалитета наставе и потврђује педагошке компетенције наставника.
- Све информације о студијским програмима, терминима и плановима реализације наставе су доступне на веб страницама факултета.

Факултет је дао одговарајућу SWOT анализу и предлоге за побољшање стандарда 5. као и планиране мере.

Факултет активно подстиче научно и стручно усавршавање наставника и сарадника.

Узимајући у обзир мишљење Поткомисије за посету у вези квалитета наставног процеса, *КАПК препоручује Економском факултету Универзитета у Крагујевцу следеће:*

- да развија свест студената о значају интерактивне наставе, активном учешћу у рекапитулацији градива и јавном изношењу дилема;
- да ради на унапређење комуникације на релацији наставник/сарадник/студент;
- активније учешће Студентског парламента у мотивацији студената за редовно похађање наставе, консултација и других облика наставног процеса;
- наставити са подизањем квалитета наставног процеса учвршћивањем односа између стратегије наставе и исхода учења.

СТАНДАРД 6: КВАЛИТЕТ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ, УМЕТНИЧКОГ И СТРУЧНОГ РАДА

Економски факултет у Крагујевцу, доставио је сву потребну документацију, све прилоге и табеларне податке који се односе на утврђивање квалитета научноистраживачког рада, уметничког и стручног рада (Стандард 6). На основу наведене документације може се констатовати да високошколска установа остварује циљеве и испуњава стандарде постављене стандардом 6. Научноистраживачки рад организује по угледу на развијени, научни и истраживачки амбијент земаља у окружењу, као и земаља ЕУ.

Економски факултет у Крагујевцу је Одлуком Министарства просвете и науке Републике Србије, а на основу Закона о научноистраживачкој делатности и Правилника о вредновању научноистраживачког рада и поступку акредитације научноистраживачких организација, акредитован за обављање научноистраживачке делатности у области економских наука (Одлука Министарства просвете и науке Републике Србије о акредитацији Економског факултета за обављање научноистраживачке делатности у области економских наука, број 021-01-17/14 од 22.03.2011.године).

Обављање организоване научноистраживачке активности на факултету реализује се преко Центра за економска истраживања. Рад Центра за економска истраживања регулисан је Правилником о раду Центра. Наведени акт доступан је у писаној форми и на интернет страници факултета http://www.ekfak.kg.ac.rs/centar_ekonomska_istrzivanja. Центар за економска истраживања се бави анализом услова за научноистраживачки рад на факултету ради подизања његовог квалитета, и који предлаже подстицајне мере за шире и квалитетније укључивање свих наставника, сарадника и студента у научноистраживачки рад, као и идентификовањем проблема у научноистраживачком раду и предлаже мере за њихово решавање.

- У 2012. години Факултет је започео реализацију трогодишњег научноистраживачког пројекта „Од кризе до економског развоја: савремени изазови у економији и менаџменту“, чији је циљ унапређење научних области, развој компетенција кадрова и осавремењивање наставних планова и програма.
- У 2012. години Факултет је започео реализацију ЈУНИОР пројеката, у циљу развоја научних компетенција наставника, сарадника и студената мастер и докторских студија, као и иновирање наставних планова и програма у области економске науке и менаџмента.
- Факултет је издавач научног часописа „Економски хоризонти“, који објављује радове из области економије, менаџмента и пословне економије. Часопис је доступан у штампаном облику, као и на интернет страници <http://www.ekfak.kg.ac.rs/node?q=horizonti>. На Листи Министарства за просвету и науку Републике Србије, часопис је категорисан као часопис националног значаја (М52).

-
- У периоду 2009-2011. године факултет је био организатор осам научних скупова.
- Високошколска установа приложила је списак најзначајнијих објављених резултата за претходну календарску годину и то: М14 = 12 радова, М22 = 1 рад, М23 = 31 рад, М24 = 20 радова, М33 = 41 рад, М41 = 1 рад, М42 = 1 рад, М43 = 8 радова, М44 = 4 рада, М45 = 1 рад, М51 = 19 радова, М52 = 18 радова, М53 = 10 радова, М61 = 2 рада, М63 = 29 радова, М64 = 2 рада, М66 = 1 рад, М71 = 4 рада.
- Током периода (2009-2011), наставници и сарадници факултета објавили су 8 научних радова у СЦИ и ССЦИ индексираним часописима (Прилог 6.1.) и 26 радова у часописима међународног значаја (Табела 6.1). Однос броја СЦИ-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи износи 10%. Укупан број публикованих радова наставника и сарадника факултета у оквиру посматраног периода показује тенденцију раста броја објављених радова.
- Укупан број наставника и сарадника факултета укључених у научноистраживачке пројекте износи 41%. Током 2011. године, наставници и сарадници факултета објавили су 140 научних радова (Табела 6.2.).
- У претходном петогодишњем периоду, на Факултету су успешно одбрањене 24 докторске дисертације из области економских наука (Табеле 6.3 и Прилог 6.3).
- Факултет има заједничке пројекте и уговоре о дугорочној сарадњи са 32 иностране високошколске установе. Сарадња се реализује у областима усавршавања наставника и сарадника, учешћа у одређеним облицима наставе, заједничким истраживачким пројектима, организовања научних конференција, саветовања, мобилности студената и професора, сарадње студентских асоцијација и сл.
- Факултет је доставио број ментора према важећим стандардима за испуњеност услова за менторе (Табела 6.3).
- Факултет је доставио награде и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком раду (Прилог 6.1).

Обављање организоване научноистраживачке активности на Факултету реализује се преко Центра за економска истраживања. Рад Центра за економска истраживања регулисан је Правилником о раду Центра. У оквиру Програма рада Факултета утврђује се и програм научноистраживачког рада који на предлог Наставно-научног већа доноси Савет Факултета. Годишњи Извештај о раду у области научноистраживачког рада разматра се на седници Наставно-научног већа.

У вези квалитета научноистраживачког рада прихватајући мишљење рецензената и поткомисије за посету, *КАПК препоручује Економском факултету Универзитета у Крагујевцу:*

- да настави са трендом подизања квалитета научноистраживачког рада кроз предлог мера за квалитетнију организацију истраживачког рада, формирање међународне мреже за разна истраживачка поља, подстицање развоја научног подмлатка ВШУ и подстицање укључивања студената у научноистраживачки рад
- укључивање већег броја наставника и сарадника у научноистраживачке пројекте;

СТАНДАРД 7: КВАЛИТЕТ НАСТАВНИКА И САРАДНИКА

Економски факултет у Крагујевцу, приложио је сву потребну документацију са табелама и прилозима о квалитету наставника и сарадника. Број наставника и сарадника ангажованих на факултету одговара потребама студијских програма које факултет реализује. Број наставника је довољан да покрије укупан број часова теоријске и практичне наставе на свим студијским програмима, при чему се поштују критеријуми за број студената у групама за предавања и извођење вежби.

Економски факултет у Крагујевцу има укупно 49 наставника. Од укупног броја, 47 наставника је запослено са пуним радним временом, док су 2 наставника са непуним радним односом. Такође, факултет је за потребе извођења наставе на свим нивоима студија (основне академске, мастер академске и докторске академске студије) ангажовао по уговору о допунском раду 7 наставника (Табела 7. 1.). На факултету је запослено и 30 сарадника. Економски факултет у Крагујевцу креира и спроводи дугорочну политику и планирање људских ресурса, која обухвата селекцију младих кадрова и њихово даље напредовање, као и различите врсте усавшавања. У том процесу се редовно планира потребан број наставника и сарадника у зависности од студијских програма и предвиђеног броја студената који се уписује на студијске програме.

Укупан број запослених наставника/укупан број студената = $49/3742=0,013$. Уколико се у анализу укључе и наставници ангажовани по уговору о допунском раду, однос између броја наставника који изводе наставу и броја студената, је $56/3742=0,015$.

Поступак и услови за избор наставника и сарадника на Економском факултету у Крагујевцу, утврђени су на основу Закона о високом образовању, Статутом Факултета, Статутом Универзитета и одговарајућим Правилником Универзитета у Крагујевцу.

Избор у звања врши се у складу са Правилником о избору у звања и заснивању радног односа и критеријума за избор у звања, при чему се сви избори верификују на одговарајућим стручним већима Универзитета у Крагујевцу. Сви избори врше се јавним конкурсом, а написани реферати се излажу јавности на сајту факултета и Универзитета, тако да је поступак у потпуности транспарентан. Приликом избора у звање, у складу са Правилником, вреднују се научни резултати и педагошке компетенције кандидата, оцена студената.

Економски факултет у Крагујевцу, утврдио је јасне услове за избор у звања наставника и сарадника у складу са Законом о високом образовању. Приликом избора кандидата у звање наставника или сарадника, Економски факултет у Крагујевцу, посебно вреднује научну, истраживачку и педагошку активност наставника и сарадника, као и повезаност образовног рада наставника и сарадника са радом на истраживачким пројектима и стручним радом. Факултет утврђује индекс научне компетентности (број бодова) при сваком новом избору наставника и сарадника. Факултет евалуира чланство и рад у

стручним и научним организацијама, ангажовање на пројектима у привреди, награде наставника и сарадника, као и рад са студентима.

На основу свега може се видети да се квалитет за стандард 7 обезбеђује планирањем и избором на основу јавног поступка, перманентном едукацијом наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

Подаци о наставницима и сарадницима доступни су на самом факултету и на интернет презентацији факултета http://www.ekfak.kg.ac.rs/pregled_nastavnika.

Факултет редовно прати и помаже научна и стручна достигнућа наставника и сарадника. Наставници и сарадници Факултета су активни учесници релевантних научних скупова у земљи и иностранству. Кроз програм рада Економског факултета у 2012. години, посебна пажња се посвећује развоју и подстицању научно-истраживачког рада, развоју подмлатка, и организацији различитих скупова и рада на пројектима.

На Факултету је запослено и 30 сарадника. Према подацима које је факултет доставио Просечна оптерећеност сарадника је 10.994. Како сама установа наводи потребно је запошљавање младог кадра, пре свега најбољих студената докторских академских студија, и њихова већа укљученост у научноистраживачки рад.

Подаци о наставницима и сарадницима доступни су на интернет презентацији Факултета http://www.ekfak.kg.ac.rs/pregled_nastavnika. На основу компетенција наставника и имајући у виду референце и предмете које предају, КАПК позитивно оцењује општу компетентност наставника.

За Стандард 7. приложена је SWOT анализа и Предлог мера и активности за унапређење квалитета

Као претњу Економски факултет наводи да финансирање Факултета према броју уписаних студената може да онемогући пријем већег броја младих сарадника, чијим би се усавршавањем добили квалитетни наставници Факултета. Факултет треба да створи механизме да се што више студената са докторских студија укључи у наставни процес

У вези квалитета наставника и сарадника, прихватајући мишљење рецензената и извештај подкомисије за посету, *КАПК препоручује Економском факултету Универзитета у Крагујевцу следеће:*

- да настави да континуирано ради на обезбеђењу бољих услова за научно-истраживачки рад;
- да стимулише наставнике и сараднике да више учествују у међународним истраживачким пројектима;
- да повећа број научних радова публикованих у међународним научним часописима
- да приступи стратешком планирању и вођењу кадровске политике високошколске установе

СТАНДАРД 8: КВАЛИТЕТ СТУДЕНАТА

Економски факултет у Крагујевцу приложио је сву потребну документацију која се односи на утврђивање квалитета студента. Упис студената на Економски факултет у Крагујевцу обавља се према Закону о високом образовању, Конкурсу за упис студената у прву годину основних и мастер академских студија, Правилнику о упису студената на студијске програме Универзитета у Крагујевцу, Правилнику о правилима студија Економског факултета у Крагујевцу и Статуту Економског факултета у Крагујевцу. За мастер и докторске академске студије, Наставно-научно веће факултета, у складу са наведним правилницима, ближе уређује начин бодовања и мерила за утврђивање редоследа за упис кандидата на факултет, а у оквиру заједничког конкурса који расписује Универзитет у Крагујевцу.

У циљу обезбеђења релевантних информација и података потенцијалним и уписаним студентима, Економски факултет у Крагујевцу издаје Информатор који садржи све неопходне информације о упису на факултет. Поступак уписа је транспарентан, од објављивања конкурса, рангирања на основу претходног резултата и рангирања на основу резултата оствареног на пријемном испиту.

Правилником је регулисана једнакост и равноправност студената, укључујући и студенте са посебним потребама.

Приликом уписа студената у прву годину основних академских студија спроводи се процедура пријемног испита. При томе се вреднују резултати постигнути у средњој школи и резултати постигнути на класификационом испиту. Упис у прву годину студијског програма врши се на основу конкурса. Након бодовања кандидата по основу успеха у средњој школи формира се ранг листа за полагање пријемног испита за одређени студијски програм и објављује на огласној табли Студентске службе и на сајту факултета. Редослед кандидата за упис у прву годину основних студија на ранг листи утврђује се на основу општег успеха постигнутог у средњем образовању и резултата постигнутих на пријемном испиту. Факултет састављају ранг листе пријављених кандидата који су положили пријемни испит, које чине јединствену ранг листу. Кандидат може поднети жалбу на регуларност поступка утврђеног конкурсом, регуларност пријемног испита или своје место на ранг листи у року од 36 сати од објављивања прелиминарне ранг листе на факултету.

Може се закључити да факултет има јасно дефинисану селекцију студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивање студената током рада у настави, перманентно праћење и проверавање резултата оцењивања и пролазности студената и предузимање одговарајућих мера у случају пропуста.

На студијске програме мастер академских студија могу се уписати кандидати који су претходно остварили обим основних студија од најмање 240 ЕСПБ бодова.

На студијске програме докторских студија могу се уписати кандидати који имају завршене мастер академске студије, у обиму од најмање 300 ЕСПБ бодова и: општу просечну оцену од најмање 8 (осам) на основним академским и дипломским академским студијама; или остварене научне радове, на начин уређен Правилником.

Процедура оцењивања на испиту дефинисана је Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту (Прилог 8.2), који је доступан свим студентима на сајту факултета. У протеклом периоду није регистровано неко веће одступање од правила која су дефинисана овим Правилником. Факултет омогућује студентима учествовање у процесу одлучивања на факултету у складу са Законом о високом образовању. Студенти су организовани у оквиру Студентског парламента и имају студента продекана.

Информисаност студената по свим питањима која се односе на процес наставе и студентско организовање, информише се преко огласних табли на факултету и сајту факултета.

Факултет као високошколска установа систематично анализира, оцењује и унапређује методе и критеријуме оцењивања студената по предметима, а посебно: да ли је метод оцењивања студената прилагођен предмету, да ли се прати и оцењује рад студента током наставе, какав је однос оцена рада студента током наставе и на завршном испиту у укупној оцени и да ли се оцењује способност студената да примене знање.

Праћење успеха студената на Економском факултету у Крагујевцу има дугогодишњу традицију, што упућује на закључак да се анализа успеха студената врши перманентно. Искуство из претходних година уграђује се у актуелне извештаје о успеху студената на испитима, који се константно унапређују. Подаци о пролазности студената на испитима аналитички су разврстани према оформљеним студијским програмима, а презентирани су и синтетички, у циљу компарације успеха студената по појединим студијским програмима.

Економском факултет у Крагујевцу је доставио податке о укупном број студената који су дипломирали у школској 2008/09, 2009/10 и 2010/11 години као и просечно трајање студија.

Шк. година	Број дипломираних	Просечно трајање студија	Просечно трајање студија у данима
2008/2009.	332	6 година, 8 месеци, 26 дана	2456
2009/2010.	347	6 година, 10 месеци, 8 дана	2498
2010/2011.	395	6 година, 5 месеци, 8 дана	2348

Факултет систематски прати пролазност студената и процењује број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове. Анализом генерације студената уписане школске 2009/2010 од 601 студента уписаних у прву годину, 60 бодова је остварило 176 (29,28%) студента, од 48-59 бодова је остварило 99

(16,47%) студената и 37-47 бодова остварило је 113 (18,80%) студената, што износи укупно 388 (64,55%) студената у односу на остварене бодове.

У школској 2010/2011 години од 601 студента уписаних у прву године 60 бодова је остварило 144 (23,96%) студента, од 48-59 бодова је остварило 112 (18,63%) студената и 37-47 бодова 102 (16,97%), што износи укупно 358 (59,56 %) студената у односу на остварене бодове.

Економски факултет у Крагујевцу је постигао одговарајући квалитет према стандардима за акредитацију. Дао је одговарајућу SWOT анализу и предлоге за побољшање стандарда 8. као и планиране мере.

Предлози за побољшање стандарда 8.

- У наредном периоду треба кроз Акциони план разрадити процедуре за планирање и развој каријере студената;
- Пролазност на појединим испитима је релативно ниска и мора се у наредном периоду анализирати и припремити низ мера за отклањање узрока;

СТАНДАРД 9: КВАЛИТЕТ УЏБЕНИКА, ЛИТЕРАТУРЕ, БИБЛИОТЕЧКИХ И ИНФОРМАТИЧКИХ РЕСУРСА

Економски факултет у Крагујевцу је доставио сву потребну документацију за утврђивање квалитета стандарда 9. Економски факултет у Крагујевцу је усвојио нормативна акта која се односе на квалитет уџбеника и рад Библиотеке, Правилником о раду Библиотеке Економског факултета. Факултет поседује стручну библиотеку и скриптарницу у којима су студентима доступни уџбеници и додатна литература неопходна за савлађивање градива.

Библиотека Економског факултета има површину 893,88 квадратних метара радног, читаоничког и магацинског простора. Читаоница Библиотеке има 625,96 квадратних метара простора и располаже са 155 места. Организација и рад библиотеке прописани су Правилником о раду Библиотеке Економског факултета у Крагујевцу, којим се обезбеђује оптимално коришћење свих ресурса Библиотеке. Радно време библиотеке је 7:30-21 час.

Библиотека факултета поседује уџбенике, практикуме, приручнике, збирке задатака, монографије, научне и стручне часописе и остале библиотечке и информатичке ресурсе неопходне за квалитетан рад студената, наставника и сарадника. Библиотека набавља око 85 научних часописа, и то 53 домаћих и 19 страних. Поред тога, Библиотека обезбеђује библиотечке јединице и путем размене са другим институцијама.

Различите врсте библиотечких јединица чине библиотечки фонд од 48.534 јединица (Прилог 9.3).

Библиотека Економског факултета је 13.06.2006. године потписала Уговор о пуноправном чланству Библиотеке у Библиотечко-информационом систему COBISS.SR (Прилог 9.5.). Потписивање Уговора о пуноправном чланству Библиотеке у Библиотечко-информационом систему COBISS.SR. библиотека је прихватила стандарде обраде монографских и серијских публикација.

Библиотека Економског факултета у Крагујевцу је део Конзорцијума библиотека Србије за обједињену набавку научних и стручних часописа (CoBSON). У оквиру CoBSON базе података доступно је 35.000 електронских записа. Сви наставници и сарадници имају отворени приступ Интернету и академској мрежи са својих радних места.

Информатичке ресурсе Економског факултет у Крагујевцу чине рачунари, као и друга информатичка опрема и приступ Интернету преко Академске мреже. Економски факултет Универзитета у Крагујевцу располаже са пет рачунарских учионица са укупно 115 рачунара и два сервера. У Библиотеци је студентима на располагању 12 рачунара на којима је могуће претраживати CoBSON базу података (Прилог 9.6.). Економски факултет у Крагујевцу располаже са рачунарском мрежом категорије CAT-5E са укупно 345 UTP прикључака, а цео објекат Факултета је покривен бежичном рачунарском мрежом брзине 54Mb/s. Оптичким линком брзине 1Gb/s остварена је веза ка Академској рачунарској мрежи Србије. Пасивна и активна опрема је смештена у централном и седам спратних ормана. Податке о информационам ресурсима Факултет доставио у прилозима: Извештај о броју мрежних прикључака и стању рачунарске мреже (Прилог 9.7.) и Листи опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду.

КАПК уважавајући мишљење рецензента и подкомисије за посету *препоручује Економском факултету Универзитета у Крагујевцу да:*

- издвоји већа средства за набавку нове савремене литературе и часописа према захтевима студијских програма;
- подстиче студенте на коришћење електронских облика уџбеника и часописа.
- мотивише наставнике и сараднике да објаве уџбенике и/или монографије којима би се побољшала покривеност предмета литературом чији су аутори наставници ВШУ;
- допуни савремена издања уџбеника, прилагођена вештинама и исходима учења за сваки предмет;

СТАНДАРД 10: КВАЛИТЕТ УПРАВЉАЊА ВИСОКОШКОЛСКОМ УСТАНОВОМ И КВАЛИТЕТ НЕНАСТАВНЕ ПОДРШКЕ

Економски факултет у Крагујевцу, доставио је сву потребну документацију, прилоге и табеларне податке који се односе на стандард 10. Статутом и општим актима факултета дефинисане су основне надлежности органа управљања, органа пословођења, стручних органа, студентског парламента и стручних служби факултета као ненаставне подршке у реализацији наставног процеса.

Орган управљања на факултету је Савет факултета, а орган пословођења декан факултета. Декан је самосталан у обављању свог посла, а за свој рад одговара Савету факултета. Савет, као орган управљања, по Статуту факултета чини 21 члан. У раду Савета учествује 18 чланова, 15 представника наставног особља, 3 представника ваннаставног особља и 3 представника студената. Савету недостају 3 представника оснивача, будући да Влада РС није именовала ове чланове.

Информације о раду органа управљања, као и о раду стручних служби, објављују се на сајту Факултета.

Статутом дефинисана унутрашња организација факултета обухвата три организационе јединице: наставно-образовну, за научноистраживачки рад и за заједничке послове. У оквиру наведених организационих јединица раде три Центра Факултета и то: Центар за економска истраживања, Центар за издавачку делатност и Центар за целоживотно учење, каријерно вођење и саветовање. Наведена унутрашња организациона структура, је одговарајућа са становишта реализације свих аспеката делатности Факултета као високошколске установе.

Ненаставна подршка остварује се кроз шест стручних служби које су установљене Статутом Факултета, и то: Студентска служба, Служба за ИС, Служба за правне, кадровске и опште послове, Служба за материјално-финансијске послове, Библиотека и Техничка служба.

Услови за заснивање радног односа ненаставног особља запосленог у службама, прописани су Правилником о организацији послова у организационим јединицама и систематизацији радних места запослених на Факултету. На поступак заснивања радног односа промењују одредбе Закона о раду и Посебног колективног уговора за високо образовање. Све конкурсе за заснивање радног односа, факултет објављује у огласним новинама Националне службе за запошљавање „Послови“.

На Факултету су запослена 43 ненаставна радника, од тога 10 са високом и 3 са вишом школском спремом.

Преглед ненаставног особља по службама Факултета и радним местима

- Секретар Факултета – 1 запослени (са потребним квалификацијама)
- Служба за правне, кадровске и опште послове – 6 запослених
- Служба за наставна и студентска питања – 9 запослених
- Служба за материјално-финансијске послове – 4 запослена

- Библиотека – 3 запослена (Шеф Службе за библиотечке послове – VII -професор народне одбране, Виши књижничар VI - економиста, Књижничар IV – CCC)
- Служба за информационе системе – 2 запослена (са потребним квалификацијама)
- Техничка служба – 18 запослених

У анкети, која је спроведена у школској 2010/11. години, учествовало је 105 дипломираних студената. Резултати анкетања о раду руководства факултета, указују да је рад оцењен као изузетно добар, оценом 4.26. Рад студентске службе оцењен је оценом 4.30. Услед промене руководства, декана и продекана Факултета, који су ступили на дужност 01.10.2011. године, Факултет, до израде Извештаја о самовредновању, није спровео анонимну анкету у циљу оцене њиховог рада, процењујући да је период од ступања на дужност сувише кратак за реално сагледавање њиховог рада у управљању Факултетом.

Урађена је SWOT анализа. На основу резултата анализе установа је предложила неколико мера за унапређење Стандарда 10.

Предлози мера за побољшање Стандарда 10:

- У наредном периоду формирати службу за мастер и докторске студије факултета;
- Унапредити образовну структуру запослених у службама;

Уважавајући мишљење рецензента и подкомисије за посету, *КАПК препоручује Економском факултету Универзитета у Крагујевцу да:*

- унапреди образовну структуру запослених у службама (посебно у библиотеци);
- да омогући континуирану едукацију ненаставног кадра;
- ради на подизању мотивисаности студената за активно учешће у оцењивању квалитета рада ненаставних служби;

СТАНДАРД 11: КВАЛИТЕТ ПРОСТОРА И ОПРЕМЕ

Економски факултет у Крагујевцу приложио је сву потребну документацију која се односи на Квалитет простора и опреме (Стандард 11) из које се може закључити следеће. Економски факултет у Крагујевцу поседује у свом власништву објекат укупне површине 7.502,57 м². Наведени простор задовољава потребе успешне реализације делатности Факултета, по обиму и по структури, јер је испуњен стандард од најмање 2 м² простора по студенту. (7.502,57 м² / 2700 акредитованих студената = 2,778 м² по студенту). Наведени простор задовољава потребе успешне реализације делатности факултета, по обиму и по структури, јер је испуњен стандард од најмање 2 м² простора по студенту.

Број расположивих места у амфитеатру, слушаоницама и рачунарским учионицама на Факултету је укупно 1.808, што је довољан број места за успешно извођење наставних активности.

Факултет располаже потребном опремом за савремено и квалитетно извођење наставе у складу са захтевима и потребама студијских програма. Економски факултет у Крагујевцу поседује пет рачунарских учионица у којима се налази 136 рачунара који су умрежени у академску рачунарску мрежу. Од наведених пет учионица две су намењене за извођење мастер и докторских студија и опремљене су са 26 рачунара .

Библиотека је током 2011. године реновирана. У саставу Библиотеке Факултета, која располаже богатим библиотечким фондом налази се савремено опремљена климатизована читаоница капацитета 155 места.

Факултет свим наставницима, сарадницима и студентима обезбеђује слободан приступ различитим врстама информација у електронском облику, као и информационим технологијама, у научноистраживачке и наставно-образовне сврхе. Факултет путем претплата и размене обезбеђује приступ већем броју домаћих и страних научних и стручних часописа. Сваки наставник, сарадник и студент има обезбеђен приступ академској мрежи, а посредством система КОБСОН доступни су им сви расположиви часописи у електронској форми, чиме се обезбеђују услови за квалитетан научно-истраживачки и наставно-образовни рад.

Зграда располаже са следећом структуром корисног простора:

- амфитеатар капацитета 494 места; - дванаест учионица; - пет рачунарске учионице; - једном учионицом са видео конференцијским уређајем; - лабораторија за стране језике; - Библиотека са читаоницом капацитета 130 места; - канцеларије за рад служби Факултета (Студентска служба, Служба за рачуноводство, Служба за правне и опште послове, Служба информатике, Служба за одржавање зграде и чување имовине); - кабинети за наставнике и сараднике; - свечана сала капацитета 80 места; - просторије за рад Студентског парламента и студентских организација; - бифе - остале помоћне просторије и ходнични простор.

Факултет располаже потребном опремом за савремено и квалитетно извођење наставе у складу са захтевима и потребама студијских програма. Економски факултет у Крагујевцу поседује пет рачунарских учионица у којима се налази 136 рачунара који су умрежени у академску рачунарску мрежу.

Високошколска установа је обезбедила простор за рад студентског парламента и других студентских организација.

Економски факултет у Крагујевцу испуњава услове овога стандарда с обзиром да:

- (1) поседује примерене просторне капацитете: учионице, кабинете, библиотеку, читаоницу и слично за квалитетно обављање своје делатности;
- (2) има адекватну и релативно савремену опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе на свим врстама и степенима студија;

(3) свим запосленим наставницима, сарадницима и студентима установа обезбеђује неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационим технологијама, у научно истраживачке сврхе.

Може се сматрати да је испуњеност Стандарда 11 веома добра.

СТАНДАРД 12: ФИНАНСИРАЊЕ

Економски факултет у Крагујевцу доставио показатеље и прилоге за Стандард 13: Финансијски план и Финансијски извештај за предходну школску годину.

Економски факултет у Крагујевцу има дугорочно обезбеђена финансијска средства која су неопходна за реализацију наставно-научног процеса, научноистраживачког рада и осталих активности што доводи до финансијске стабилности у дугом року. Финансијски план Економског факултета у Крагујевцу обухвата две врсте прихода који су дефинисани према изворима финансирања:

1. приходе од дознака, у које спадају приходи од Министарства просвете и науке и приходи од других наменских извора, и
2. приходе од обављања сопствене делатности, које чине приходи од основних академских студија, мастер и докторских академских студија и приходи од примењених истраживања.

Финансирање Економског факултета у Крагујевцу дефинисано је следећим прописима: Закон о високом образовању; Закон о буџету Републике Србије, и Уредба о нормативима и стандардима услова рада универзитета и факултета за делатности које се финансирају из буџета.

Факултет управља и располаже сопственим приходима, сагласно намени предвиђеној Финансијским планом, у складу са законским прописима и Статутом факултета. Факултет редовно доноси Финансијски план којим планира изворе финансирања, као и распоред и намену финансијских средстава. Средства за обављање своје основне делатности обезбеђују се у складу са програмом рада, који, на предлог Наставно-научног већа, доноси Савет факултета.

Средства која Факултет оствари, изузев средстава која обезбеђује оснивач, чини сопствени приход факултета. Извори средстава за стицање сопствених прихода факултета су: школарине студената; услуге пружене трећим лицима; средства остварена од пројеката и уговора у вези са реализацијом истраживања и консултантских услуга; накнаде за комерцијалне и друге услуге; поклони, донације и други извори стицања средстава, у складу са законом.

Факултет је обезбедио јавност и транспарентност својих извора финансирања и начина употребе финансијских средстава кроз извештај о пословању и годишњи обрачун који

усваја Савет факултета. Транспарентност у раду се обезбеђује и истицањем финансијског плана на порталу сајта факултета.

Факултет је донео финансијски план за 2012. годину којим је планирао распоред и намену финансијских средстава и раст укупних прихода за 11,14% у односу на приходе који су остварени у 2011. години. Планирано повећање прихода заснива се на пројектованом повећању цене рада за високошколске институције у 2012. години и на очекиваном расту сопствених прихода. Финансијским планом обезбеђена је финансијска стабилност и ликвидност у дужем временском периоду.

Економски факултет у Крагујевцу испуњава захтеве Стандарда 12 из следећих разлога:

1. има дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставно-научног процеса и то, како средства из буџета тако и из сопствених прихода;
2. сваке године се уредно доноси финансијски план за наредну пословну годину којим се у складу са одлукама Савета Факултета врши распоред финансијских средстава;
3. сваке године се подноси Извештај о пословању Савету Факултета на усвајање;
4. обезбеђује се јавност и транспарентност финансијског пословања факултета.

КАПК закључује да су процеси финансирања јасно дефинисани и транспарентни, као и да је обезбеђено стабилно и дугорочно финансирање, у мери у којој је то могуће с обзиром на актуелну економску ситуацију у Србији, из чега произилази да је Економски факултет Универзитета у Крагујевцу испунио захтеве које поставља овај стандард.

Уважавајући мишљење рецензента и подкомисије за посету, КАПК подржава предлог мера и активности за унапређење стандарда 13. које је истакао Економски факултет Универзитета у Крагујевцу :

- стална контрола токова пословних и новчаних средстава;
- перманентно ангажовање наставника и сарадника на повећању извора сопствених прихода Факултета кроз научно-истраживачке и консултантске услуге; накнаде за комерцијалне и друге услуге; поклоне, донације и друге изворе стицања средстава.

СТАНДАРД 13: УЛОГА СТУДЕНАТА У САМОВРЕДНОВАЊУ И ПРОВЕРИ КВАЛИТЕТА

Економски факултет у Крагујевцу приложио све потребне податке и прилоге за Стандард 13. о квалитету улоге студената у самовредновању и провери квалитета, Прилог од 13.1 и 13.2.

Економски факултет у Крагујевцу је услед потребе унапређења квалитета наставно-научног процеса укључио студенте у процес обезбеђења квалитета наставе. Усвајањем

документа Стандарда и процедура за обезбеђење квалитета студија на Економском факултет у Крагујевцу (Одлуке Наставно-научног већа Економског факултета, број 2640/12 од 25.10.2006. год. и број 1444/9 од 09.06.2008. год.) и избором студентских представника у Комисији за обезбеђење квалитета (3 члана до 15) омогућено је стално студентско присуство у свим активностима обезбеђења и провере квалитета наставно-научног процеса.

Основни начин контроле квалитета од стране студената свих нивоа студија је учествовање у анонимном анкетирању студената о квалитету студија и наставног процеса. Анкета се спроводи два пута годишње на крају сваког семестра. Процент анкетираних студената се годинама креће од 85% до 97%. Студенти преко својих представника учествују у изради упитника и спровођењу анкете. Општим актима Факултета предвиђене су следеће анкете студената:

- Анкета о квалитету студијских програма, наставног процеса и ресурса факултета;
- Анкета дипломираних студената о квалитету студија;
- Упитник о вредновању наставног процеса и педагошког рада наставника и сарадника;
- Анкета о квалитету студијских програма студената на мастер и докторским студијама.

Добијени резултати се стављају на увид јавности и укључени су у укупну оцену самовредновања и оцене квалитета на факултету.

Студенти су заступљени у раду највиших органа Факултета, присуством студентских представника у Савету факултета и њиховим активном учешћем у раду Наставно-научног већа Економског факултета. На факултету је обезбеђен рад студентских организација преко којих студенти могу самостално вредновати све активности рада Факултета. Интересе студената на Факултету заступа и Студент продекан, кога делегира Студентски парламент.

Урађена је SWOT анализа. На основу резултата анализе установа је предложила неколико мера за унапређење Стандарда 13:

- проширити број питања у упитнику и спровести упитник о квалитету студијског програма и исходима учења;
- континуирано спровођење анкета студената како на редовним тако и на мастер и докторским студијама, у циљу побољшања квалитета наставног процеса;
- сагледавање резултата спроведених анкета током претходног периода и предлагање мера за побољшање уочених недостатака у раду појединих наставника и сарадника који су током периода лоше оцењени;

14. СИСТЕМАТСКО ПРАЋЕЊЕ, ПЕРИОДИЧНА ПРОВЕРА КВАЛИТЕТА И ЈАВНОСТ РАДА

Економски факултет у Крагујевцу је приложио сву потребну документацију, табеле и прилоге о квалитету систематског праћења и периодичне провере квалитета.

На основу тога може се констатовати следеће:

- Економски факултет у Крагујевцу има систем обезбеђења квалитета који се састоји од усвојених процедура и регулаторних одредби Статута Економског факултета и одлука Наставно научног већа које се односе на стандарде и процедуре обезбеђења квалитета студија на Економском факултету у Крагујевцу и Правилник о самовредновању установе и студијских програма Економског факултета. Правилником о самовредновању установе и студијских програма Економског факултета између осталог се регулише избор и начин рада Комисије за обезбеђење квалитета;
- Комисија за обезбеђење квалитета и самовредновање спроводи утврђене стандарде и поступке обезбеђења и оцењивања квалитета;
- Руководство факултета је обезбедило услове и инфраструктуру за несметано, редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања (простор, рачунарску опрему, законе, правилнике и сва потребна документа, канцеларијску опрему и услове за спровођење анализа, анкета, комуникација са институцијама за спорљашњу проверу квалитета и слично);
- Са резултатима самовредновања Комисија упознаје наставнике и сараднике лично и преко катедри и стручних органа, студенте преко студентских организација, Комисију за акредитаацију и проверу квалитета и јавност.

Економски факултет у Крагујевцу дао предлог мера и активности за унапређење квалитета систематског праћења и периодичне провере квалитета, према Стандарду 14: Спровођење Стратегије обезбеђења квалитета у свим њеним сегментима, кроз континуирано праћење квалитета и резултата рада наставника и сарадника на свим нивоима, корективним мерама унапређивате све процеса рада на факултету. Декан, коришћењем својих овлашћења из Статута факултета и Правилника за обезбеђење и унапређење квалитета, треба да усмери активности на процесе увећања квалитета и перформанси факултета.

Предлози мера за побољшање стандарда 14:

Креирање и спровођење анкета за запослене о квалитету рада на факултету. Ради већег доприноса сваког појединца у оцени квалитета рада ове ВШУ препорука КАПК је да угради мере стимулације за учешће у пословима везаним за унапређење квалитета.

Узимајући у обзир мишљење рецензента и подкомисије за посету, *КАПК препоручује Економском факултету Универзитета у Крагујевцу да:*

- у наредном периоду усвоји акциони план за спровођење стратегије квалитета;
- сагледа резултата спроведених анкета током претходног периода и предложи мера за побољшање уочених недостатака у раду појединих наставника и сарадника који су током периода лоше оцењени;
- додатно мотивише наставнике и сараднике (да угради мере стимулације) за ангажовање на пословима у области унапређења квалитета;
- да континуирано ради на подизању нивоа свести студената о значају вредновања квалитета наставе и њиховој мотивацији за учешће у активностима у области унапређења квалитета;

Добре стране:

- Применом усвојених докумената факултет прецизно дефинише стандарде и поступке за обезбеђење квалитета студијских програма, наставног процеса, научно-истраживачког рада, праћења и оцењивања студената, уџбеника и друге литературе, ресурса, ненаставне подршке и процеса управљања. Факултет спроводи контролу поређењем планираних и остварених циљева и доноси корективне мере.
- Основне мере за обезбеђење квалитета се спроводе кроз: унапређење квалитета студијских програма у сарадњи са домаћим и страним акредитованим факултетима; праћење потреба и захтева тржишта за појединим образовним профилима; укључивање студената као партнера у унапређењу наставе; поштовање високих критеријума за избор наставника и сарадника који су усклађени са препорукама Националног савета и међународним критеријумима; унапређење сарадње са пословним окружењем; унапређење квалитета услуга и услова рада на факултету.
- Циљеви студијских програма усклађени са исходима учења а они описују суштинска знања, вештине и ставове за које се очекује да је дипломирани студент способан да демонстрира.
- Дефинисани исходи учења су усклађени са моделима структуре компетенција сличних програма у окружењу и ЕУ.
- Постојање докумената којима су дефинисани сви релевантни елементи који се односе на план рада на наставном предмету, основни елементи стандарда квалитета наставе, дефинисани стандарди оцењивања студената, стандарди уџбеничке литературе (наставног и испитног материјала) као и стандарди радова које израђују студенти: семинарског, завршног и мастер рада, односно стандарди који помажу наставницима да организују и реализују активности у вези са њима;
- Интерактивност наставе на високошколској установи на задовољавајућем нивоу. Постигнут је задовољавајући баланс између исхода учења, стратегија наставе, студентских активности и начина провере знања. Изабране методе наставе и учења су адекватне за постизање савладавања исхода учења.
- Број студената који факултет уписује усклађен је са кадровским, просторним и техничким могућностима и одређен током процеса акредитације за сваки студијски програм.

- Факултет омогућава студентима организовање и деловање путем Студентског парламента.
- Студенти су заступљени и одлучују у бројним стручним органима и радним телима факултета: Савету факултета, Наставно-научном већу и Комисији за квалитет.
- План и распоред наставе (предавања и вежби) усклађени су са законским нормама, потребама и могућностима студената, као и потребама студијског програма.
- Правилник о избору у звања наставника и сарадника је усклађен са Законом о високом образовању и са препорукама Националног савета за високо образовање.
- Обављање организоване научноистраживачке активности на факултету реализује се преко Центра за економска истраживања. Факултет реализује бројне научноистраживачке пројекте, издавач је научног часописа „Економски хоризонти“, који објављује радове из области економије, менаџмента и пословне економије.
- Присутна је тенденција раста броја објављених радова.
- Процеси финансирања и имплементације буџета су јасно дефинисани и транспарентно документовани, као и да постоји дугорочно обезбеђење финансијских средстава за наставу, научно истраживачки, уметнички и стручан и да факултет обезбеђује финансијску стабилност и ликвидност у дужем временском периоду. Факултет управља и располаже сопственим приходима, сагласно намени предвиђеној Финансијским планом, у складу са законским прописима и Статутом факултета.
- Економски факултет у Крагујевцу је укључио студенте у процес обезбеђења квалитета наставе и избором студентских представника у Комисији за обезбеђење квалитета (3 члана од 16) омогућено је стално студентско присуство у свим активностима обезбеђења и провере квалитета наставно-научног процеса;
- На основу Стратегије, правилника и стандарда, као и расположивом опремом, технологијом, поступцима рада и управљања, можемо констатовати да је Факултет обезбедио институционалне оквире за систематско праћење, контролу, обезбеђење и унапређивање квалитета у свим областима обезбеђења квалитета, као и услове и инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања. За сваку област обезбеђења квалитета утврђени су посебни критеријуми за праћење и вредновање квалитета;

Слабости:

- Припремити Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета;
- Усвојити план рада за праћење и унапређење квалитета високошколске установе;
- Потребно је успоставити виши ниво сарадње са послодавцима;
- Недовољна мобилност студената;
- Незадовољавајућа пролазност на појединим предметима;

- Мали број објављених научних радова у часописима међународног значаја, а посебно у СЦИ и ССЦИ индексираним часописима;
- Факултет наводи да је Анкета запослених о квалитету рада органа управљања и стручних служби Факултета последњи пут рађена 2008. године;

ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА ПОБОЉШАЊЕ:

- Потребно је извршити ревизију и унапређење Стратегије обезбеђења квалитета;
- Препорука је да Економски факултет на сајт постави Извештај о самовредновању, као и посебна документа као нпр. Извештај о резултатима анкета...као и периодичне извештаје Комисије за обезбеђење квалитета;
- Ради константног унапређења и обезбеђења квалитета потребно је ревидирати стандарде и поступке обезбеђења квалитета, и израдити сет мера и предлога како би се што више запослених укључило у процес квалитета;
- Предлаже се факултету да пронађе мотивациони модел како би се што више запослених (наставно и ненаставно особље) и студената ангажовало у спровођењу обезбеђења квалитета;
- Унапредити контролу спровођења Плана рада предмета тако да обухвати и квалитативни аспект тј. степен усклађености одржане наставе и Плана рада;
- Наставити са континуираним праћењем и усклађивањем студијских програма са светским трендовима образовања у области економије и менаџмента, као и подстицање ангажовања гостујућих професора и еминентних стручњака из привредне праксе у циљу подизања квалитета студија;
- Повећати броја научних радова публикованих у међународним научним часописима, посебно на СЦИ и ССЦИ индексираним листама;
- Потребно је запошљавање младог кадра, пре свега најбољих студената докторских академских студија, и њихова већа укљученост у научноистраживачки рад.
- Унапредити систем праћења успеха студената мастер и докторских студија, како би се правовремено и адекватно реаговало у случају незадовољавајућих резултата;
- Континуирано унапређивати мерење исхода учења;
- Интензивирати сарадњу са послодавцима како би добиле повратне информације из праксе о свршеним студентима и њиховим компетенцијама.
- Формирати алумни базу дипломираних студената.
- Унапредити активности и начине финансирања издавачке делатности;
- Континуирано набављати нове рачунарске опреме и осавременјивати рачунарску мрежу Факултета;
- Спровести анонимну анкету оцене рада Руководства и Стручних служби у циљу свеобухватног сагледавања квалитета управљања;
- Наставити са перманентним стручним усавршавањем ненаставног особља, уз заснивање радног односа са лицима са високим образовањем на радним местима, која услед одласка у старосну пензију запослених, остају упражњена у појединим службама Факултета;

- Створити мотивационе механизме за перманентно ангажовање наставника и сарадника на повећању извора сопствених прихода Факултета кроз научно-истраживачке и консултантске услуге;
- Препоручује се Факултету да континуирано ради на спровођењу анкета студената на мастер и докторским студијама, у циљу побољшања квалитета наставног процеса;
- Сагладавање резултата спроведених анкета током претходног периода и предлагање мера за побољшање уочених недостатака у раду појединих наставника и сарадника који су током периода лоше оцењени;
- Проширити број питања у упитнику и спровести упитник о квалитету студијског програма;
- Потребно је унапредити систем коришћења података добијених контролама квалитета за планирање будућих активности;
- Потребно је регулисати стимулишуће мере за веће учешће запослених и студената у активностима везаним за контролу квалитета;
- Потребно унапредити систем повратне информације о компетенцијама дипломираних студената и мишљења послодаваца;

ЗАКЉУЧНИ КОМЕНТАР

У закључку, Комисија за акредитацију и контролу квалитета (КАПК) жели да изрази своју захвалност особљу и студентима Економског факултета Универзитета у Крагујевцу на одличној сарадњи током спољашње провере квалитета њихове институције. КАПК се нада да ће Факултет коментаре, препоруке и сугестије оценити корисним за свој будући рад, без обзира на чињеницу да ова ВШУ у високој мери испуњава стандарде за унапређење квалитета. Чланови КАПК заједно са студентом су током посете констатовали да су на ВШУ обезбеђени институционални оквири који омогућавају систематско праћење, оцењивање, проверу, унапређивање и обезбеђење квалитета у свим областима.

Високошколска установа је документовала да поседује потребне ресурсе за спровођење зацртаних стратешких циљева у области квалитета и да је опредељење установе за изградњу организационе културе квалитета евидентно.

ДОСТАВЉЕНО:

- Националном савету за високо образовање
- Министарству просвете, науке и технолошког развоја
- Установи
- Архиви КАПК

ПРЕДСЕДНИК

Проф. др Ендре Пап

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ
У КРАГУЈЕВЦУ

ПРИМЉЕНО 1 MAR 2014

Орг. јед.	Број	Прилог	Врста
	711		